

Posudek školitele na bakalářskou práci Radky Pintové:

Co zrcadlí zrcadlový test – literární rešerše

Zrcadlový test je, technicky vzato, vcelku velmi jednoduchým testem, jehož vyhodnocování ale má neomezené hranice. Zrcadlový test může být použit jak pro testování sociálních interakcí, tak pro testování sebe-rozpoznávání a sebe-uvědomění, tedy možná těch nejvyšších kognitivních schopností organismů, jaké známe. Dá se lehce tušit, že toto není jednoduchá problematika a asi jsem vykázal při zadávání určitý stupeň nezodpovědnosti. Na druhou stranu poznatky o této problematice podobně jako o jiných jsou sděleny také jen textem, takže literaturu bylo třeba jen číst a porozumět jí. Na základě zkušeností z předchozích literárních rešerší jsem dbal na to, aby byla literatura studována s náležitým předstihem, aby se o problematice dalo v klidu diskutovat, s cílem problematiku lépe pochopit. Tímto způsobem krok za krokem bylo prostudováno sice menší množství literatury, než se v poslední době v bakalářských pracích objevuje, zato ale mohu konstatovat, že Radka Pintová si problematiku dobře osvojila a text tvořila s nadhledem vlastními slovy. I když literární přehled není vyčerpávající, dá se nad ním diskutovat, oponovat mu, a navrhnout jiná vysvětlení a nové pokusy. Důležitým výstupem této rešerše je vnitřní souvislost všech pokusů, která se týká mechanismu sebe-rozpoznávání. Není to rozpoznání morfologie hlavové části - obličeje, ale sled pohybů, který musejí zvířata delší dobu předvádět v určitém přípravném období. Zřejmě dochází k vnímání a pochopení synchronizace pohybů zvířete se zrcadlovým obrazem v zrcadle. Ostatně i my někdy po probuzení nemůžeme uvěřit, že vidíme vlastní obličej, ale pár pohybů nám tu smutnou skutečnost potvrdí. V následném vlastním testu pak umístění pigmentové značky ukazuje, že zvířata pochopila vlastní obraz. Jestli to znamená ale také sebeuvědomění, případně ještě vyšší formy kognitivních procesů není zcela jasné. Ačkoliv se o tuto problematiku zajímám, musím přiznat, že některé detaily jsem si uvědomil až v souvislosti s touto bakalářskou prací.

Celkově je tedy možno konstatovat, že Radka Pintová dosáhla cílů, které jsou pro bakalářskou práci požadovány. Je předložena práce, která informace z určité oblasti třídí podle autorského záměru a obohacuje čtenáře cíleně modulovanou dávkou zajímavých informací, proto tuto bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích 27. 5. 2010

Doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.